

Udskriftsdato: 2. januar 2026

CIR1H nr 10206 af 30/06/2021 (Gældende)

Cirkulære om politiets udrykningskørsel (Til Rigspolitiet og samtlige politikredse)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin.,
Rigspolitiet, j.nr. 2019-000793

Cirkulære om politiets udrykningskørsel

(Til Rigspolitiet og samtlige politikredse)

Kapitel 1

Betingelser for udrykningskørsel mv.

§ 1. Ved udrykningskørsel forstås kørsel med motorkøretøj under udførelse af politimæssige opgaver, herunder i forbindelse med personbeskyttelse og observation, hvor det skønnes nødvendigt og forsvarligt af hensyn til opgaven at tilsidesætte gældende færdselsregler. Udrykningskørsel skal ske i overensstemmelse med bekendtgørelse om udrykningskørsel mv. og reglerne i dette cirkulære.

Stk. 2. Udrykningskørsel skal som udgangspunkt ske under iagttagelse af færdselslovens regler. Under udrykningskørsel kan føreren af køretøjet dog i tilfælde, hvor det skønnes påtrængende nødvendigt, og hvis der samtidig udvises ganske særlig forsigtighed, undlade at følge følgende regler i færdselsloven, jf. § 8, stk. 1, i bekendtgørelse om udrykningskørsel mv.:

- 1) § 4, stk. 1, om at efterkomme de anvisninger for færdslen, som gives ved færdselstavler, afmærkning på kørebane eller cykelsti, signalanlæg, mv.,
- 2) kapitel 4 om færdselsregler for kørende,
- 3) kapitel 5 om hastighed, og
- 4) kapitel 6 om særlige regler for færdsel på motorvej og motortrafikvej.

§ 2. Udrykningskørsel er som udgangspunkt kun nødvendig og forsvarlig, når:

- 1) varetagelse af den politimæssige opgave forudsætter udrykningskørsel,
- 2) der er proportionalitet mellem lovovertrædelsen eller hændelsen og anvendelsen af udrykningskørsel, med den fare, der kan opstå for personer i køretøjet og andre trafikanter ved udrykningskørslen, og
- 3) udrykningskørslen foretages under hensyn til trafiktæthed, vej- og vejforhold, føret og omgivelsernes beskaffenhed.

Stk. 2. Udrykningskørsel må kun undtagelsesvis foretages, hvis der er privatpersoner i køretøjet.

§ 3. Føreren skal være særligt opmærksom på og bevidst om egen og andre trafikanters reaktion på udrykningskørslen og de psykologiske faktorer, der påvirker føreren selv og andre trafikanter under udrykningskørslen. Føreren skal afpasse egen hastighed og placering, så andre trafikanter har fornøden tid og mulighed for at holde vejen åben eller om nødvendigt standse for udrykningskøretøjet.

§ 4. Udrykningskørsel skal afsluttes, når betingelserne for at foretage udrykningskørslen ikke længere er opfyldt. Hvis det er påkrævet at udstrække udrykningskørslen over en længere periode, skal føreren underrette vagtchefen/vagtcentralen. Vagtchefen/vagtcentralen skal altid underrettes, når der sker udrykningskørsel i forbindelse med en eftersættelse, hvor et køretøj ikke efterkommer politiets anvisninger om at stoppe.

Kapitel 2

Krav til køretøjer, der anvendes til udrykningskørsel

§ 5. Ud over de køretøjer, der er nævnt i bekendtgørelse om udrykningskørsel mv., kan udrykningskørsel undtagelsesvist foretages med køretøjer, der ikke tilhører politiet, herunder lejede køretøjer og udenlandske politikøretøjer.

Stk. 2. Udrykningskørsel kan foretages med køretøjer, der tilhører politiets bilinspektører, når køretøjet er godkendt og registreret som udrykningskøretøj. Køretøjet skal være forsynet med udrykningssignaler, der er godkendt af politiet.

Stk. 3. Udrykningskørsel kan foretages med køretøjer, der tilhører polititjenestemænd, der gør tjeneste i et landdistrikt, når køretøjet er godkendt og registreret som udrykningskøretøj. Køretøjet skal være forsynet med udrykningssignaler, der er godkendt af politiet.

Stk. 4. Udrykningskørsel må ikke i øvrigt foretages med privatejede køretøjer.

§ 6. Rigspolitiet forsyner politiets køretøjer, der anvendes til udrykningskørsel ved brug af udrykningssignaler, med blå udrykningslygter og –horn. Politikredsene må ikke foretage indgreb eller ændringer i de udrykningssignaler, som Rigspolitiet har installeret i politiets køretøjer.

Kapitel 3

Krav til førere af køretøjer under udrykning

§ 7. Udrykningskørsel kan foretages af polititjenestemænd.

Stk. 2. Udrykningskørsel kan foretages af politikadetter, som er certificerede hertil.

Stk. 3. Udrykningskørsel kan foretages af politiets bilinspektører, som er certificerede hertil.

Stk. 4. Politidirektøren for Politiovrådet og chefen for Politiets Efterretningstjeneste kan efter en konkret vurdering bemyndige enkelte civile medarbejdere til at foretage udrykningskørsel, hvis medarbejderne har gennemført et køreteknisk kursus hos Rigspolitiet og gennemfører vedligeholdende køreuddannelse hvert andet år.

Stk. 5. Politidirektøren for Politiovrådet og chefen for Politiets Efterretningstjeneste kan efter en konkret vurdering bemyndige udenlandske polititjenestemænd til at foretage udrykningskørsel i Danmark, jf. Prüm-aftalens art. 17 og 18.

Stk. 6. Politidirektøren for Politiovrådet og chefen for Politiets Efterretningstjeneste kan efter en konkret vurdering bemyndige Forsvarets personale til at foretage udrykningskørsel, hvis de indgår i en bistand til politiet og har modtaget den fornødne uddannelse.

§ 8. Der må ikke være nogen helbredsmæssige grunde eller andre grunde, der gør det betænkeligt, at føreren foretager udrykningskørsel.

Kapitel 4

Udrykningskørsel med og uden brug af udrykningssignaler

§ 9. Udrykningskørsel skal som udgangspunkt foretages under brug af udrykningssignaler.

§ 10. Brug af udrykningssignaler kan undlades, såfremt sådan undladelse skønnes nødvendig af hensyn til formålet med udrykningskørslen, og såfremt omstændighederne i øvrigt, herunder færdselssikkerhedsmæssige forhold, ikke taler væsentligt imod. Det vil f.eks. kunne være tilfældet i følgende situationer:

- 1) I forbindelse med observation og personbeskyttelse, hvor det skønnes nødvendigt af hensyn til formålet med udrykningskørslen, og omstændighederne i øvrigt ikke taler væsentligt imod.
- 2) Som følge af polititaktiske overvejelser mv., herunder færdselskontrolopgaver og særlige indsatser, hvis formålet med politiforretningen ellers vil forspildes og omstændighederne i øvrigt ikke taler væsentligt imod.

Stk. 2. Ved udrykningskørsel uden brug af udrykningssignaler, som ikke er omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2, skal der snarest muligt, og så vidt muligt inden udrykningskørslen iværksættes, ske underretning af vagtchefen/vagtcentralen. De almindelige betingelser for at foretage udrykningskørsel finder anvendelse.

§ 11. I forbindelse med udrykningskørsel uden brug af udrykningssignaler skal føreren altid udvise særlig agtpågivenhed og være opmærksom på, at andre trafikanter ikke har særlig pligt til at holde vejen åben for udrykningskøretøjet, når de ikke har mulighed for at konstatere, at der foretages udrykningskørsel.

Stk. 2. Ved udrykningskørsel uden brug af udrykningssignaler skal vigepligtsreglerne i færdselsloven altid overholdes.

Stk. 3. Fremkørsel i lysreguleret kryds med rødt eller gult lys må kun ske, når føreren med sikkerhed har konstateret, at fremkørslen kan ske uden fare.

Kapitel 5

Eftersættelse

§ 12. Ved eftersættelse forstås udrykningskørsel, hvor formålet er at bringe et andet køretøj til standsning.

Stk. 2. Eftersættelse af et andet køretøj må kun foretages, hvis det i den konkrete situation skønnes nødvendigt og forsvarligt for at bringe en forbrydelse til ophør eller for at sikre, at der ikke på ny sker lovovertrædelser af ikke ubetydelig karakter. Vagtchefen/vagtcentralen skal altid underrettes, når der sker eftersættelse. Ved denne underretning skal der gives en beskrivelse af den overtrædelse, som forfølges, så vidt muligt identiteten på det eftersatte køretøj samt andre oplysninger af betydning for eftersættelsen og sagen i øvrigt.

§ 13. Føreren skal inden og under eftersættelsen løbende foretage en konkret vurdering af forholdsmæssigheden mellem den formodede lovovertrædelse og den risiko, som eftersættelsen udgør for politipersonalet, føreren af det eftersatte køretøj og andre trafikanter.

§ 14. Signal til føreren af det eftersatte køretøj om at standse køretøjet gives normalt ved brug af overhalingsblink og eventuelt afviserblink som supplement til udrykningssignalerne.

§ 15. Vagtchefen/vagthavende kan til enhver tid beslutte, at en eftersættelse skal afsluttes og anvendelsen af udrykningssignaler skal stoppes. Føreren af udrykningskøretøjet skal af egen drift afslutte eftersættelsen og stoppe brugen af udrykningssignaler, hvis det findes uforsvarligt at fortsætte eftersættelsen, f.eks. på grund af hastigheden eller andre trafikale omstændigheder, eller hvis eftersættelsen ikke længere skønnes at være nødvendig.

Kapitel 6

Magtanvendelse ved standsning af et eftersat køretøj

§ 16. Hvis det ikke er muligt at bringe et eftersat køretøj til standsning, f.eks. fordi det føres med meget høj hastighed, eller fordi føreren af køretøjet i øvrigt nægter at efterkomme politiets anvisninger, må standsning ved brug af magtmidler, f.eks. skydevåden, kun ske i overensstemmelse med de gældende regler herom.

§ 17. Etablering af vejspærring, f.eks. ved brug af patruljekøretøjer eller andre køretøjer, med henblik på at hindre et eftersat køretøjs videre kørsel eller anvendelse af andre fysiske hindringer, herunder sømmåtter, må kun foretages, såfremt der er begrundet mistanke om, at føreren af det eftersatte køretøj har begået en så alvorlig lovovertrædelse, at det må anses for nødvendigt at standse den pågældende, og det ikke skønnes muligt at bringe køretøjet til standsning på anden måde.

Stk. 2. Forinden iværksættelse af sådanne foranstaltninger skal det involverede politipersonale nøje overveje den risiko, som foranstaltningen indebærer for politipersonalet, for fører og eventuelle passagerer i det eftersatte køretøj samt for andre trafikanter. Iværksættelse af sådanne foranstaltninger må normalt kun ske i samråd med vagtchefen/vagtcentralen.

§ 18. Forsætlig påkørsel af et eftersat køretøj for at standse det må ikke foretages, medmindre der foreligger begrundet mistanke om, at føreren af det eftersatte køretøj har begået en alvorlig lovovertrædelse, og det endvidere skønnes ubetinget nødvendigt at bringe det eftersatte køretøj til øjeblikkelig standsning. En eventuel beslutning om forsætlig påkørsel træffes efter nøje overvejelse af den risiko, som påkørslen udgør for politipersonale, fører og eventuelle passagerer i det eftersatte køretøj samt andre trafikanter.

Kapitel 7

Udrykningskørsel i øvelses- og uddannelsesøjemed

§ 19. Udrykningskørsel kan foretages som led i politimæssige øvelser, hvis udrykningskørslen er nødvendig for at kunne gennemføre øvelsen.

Stk. 2. Politimæssige øvelser må kun foretages, hvis øvelsen finder sted under behørig instruktion og er tilrettelagt i overensstemmelse med øvelsesdirektiver, der er godkendt af politikredsens politidirektør eller chefen for Politiets Efterretningstjeneste. Der skal i planlægning af udrykningskørsel under politimæssige øvelser tages hensyn til, at kørslen skal være til mindst mulig fare og gene for den øvrige trafik sammenholdt med behovet for og formålet med øvelsen.

§ 20. Udrykningskørsel kan foretages som led i politiets uddannelser, hvis udrykningskørslen er nødvendig for at kunne gennemføre uddannelsen.

Stk. 2. Udrykningskørsel i uddannelsesøjemed må kun finde sted under behørig instruktion af en køreinstruktør og som udgangspunkt kun på vejstrækninger, hvor udrykningskørslen er til mindst mulig fare og gene for den øvrige trafik. Der skal altid ske underretning af vagtchefen/vagtcentralen ved udrykningskørsel i uddannelsesøjemed på offentlig vej.

Kapitel 8

Indberetning

§ 21. Uheld med personskade til følge i forbindelse med udrykningskørsel skal indberettes til Rigspolitiet.

Kapitel 9

Ikrafttræden

§ 22. Cirkulæret træder i kraft den 1. juli 2021.

Stk. 2. Kundgørelse A II nr. 24 af 15. maj 2017 om politiets udrykningskørsel ophæves.

Rigspolitiet, den 30. juni 2021

THORKILD FOGDE